

สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยบูรพา
พ.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

ปัจจัยทำนายคุณภาพชีวิตของผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ที่ได้รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัส

วันเพ็ญ วนาภรณ์

๒๕๕๒ ๒๕๕๔

286050

เรื่องบัตร

๒๕๕๒ ๒๕๕๔

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน ๒๕๕๒

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ ระดับบัณฑิตศึกษา

จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

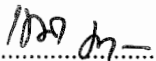
ประจำปีภาคต้น ปีการศึกษา 2551

และทุนส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาในการทำวิทยานิพนธ์

จากมูลนิธิหม่อมเจ้าหญิงมณฑาทิพย์ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ของสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ

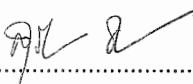
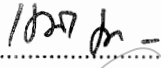
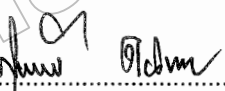
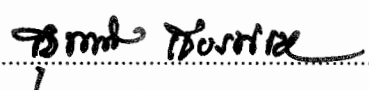
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ วันเพ็ญ วนากรณ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

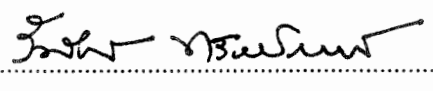

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.เจมรดี มาสิงบุญ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภากรณ์ ค้างแพง)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุริพร ชนศิลป์)

..... กรรมการ
(ดร.เจมรดี มาสิงบุญ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภากรณ์ ค้างแพง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทราวดี เชียรพิเชฐ)

คณะพยาบาลศาสตรบัณฑิตให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกร ทรัพย์กรานนท์)
วันที่ 15 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2552

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ดร.เขมรดี มาสิงบุญ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาภรณ์ คั่งวงแสง อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุริพร ธนศิลป์ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่กรุณาให้ความรู้ให้คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไข และวิจารณ์ผลงาน ทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ รวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ นอกจากนี้ ยังได้รับความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการ โรงพยาบาลเมืองฉะเชิงเทรา หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล หัวหน้าแผนก ตลอดจนพยาบาล และเจ้าหน้าที่คลินิก ประกันสังคมทุกท่านที่สนับสนุน และให้โอกาสผู้วิจัยในการศึกษาครั้งนี้ และขอขอบคุณ ผู้อำนวยการ โรงพยาบาล หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล หัวหน้าแผนก ตลอดจนพยาบาล และเจ้าหน้าที่คลินิก ไร่ยาสูบด้านไวรัสของโรงพยาบาลอำเภอทุกแห่งในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้ส่วนหนึ่งได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย และทุนส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ มูลนิธิหม่อมเจ้าหญิงมณฑารพ กมลาศน์ของสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ จึงขอขอบพระคุณ บัณฑิตวิทยาลัย และมูลนิธิหม่อมเจ้าหญิงมณฑารพ กมลาศน์ ของสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ มา ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ ทุกๆ คนในครอบครัวอันเป็นที่รักยิ่ง และขอขอบคุณเพื่อนนิสิตปริญญาโท ตลอดจนเพื่อนพยาบาลที่เป็นกัลยาณมิตรทุกท่านที่ทำให้กำลังใจ และสนับสนุนผู้วิจัยเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบเป็นกตัญญูจดจำแต่บุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา และประสบความสำเร็จมาจนตราบนานเท่านานนี้

วันเพ็ญ วันอาทิตย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฌ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย	6
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
สมมติฐานของการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
การติดเชื้อเอชไอวี/ เอดส์	12
การรักษาผู้ติดเชื้อเอชไอวี/ เอดส์ด้วยยาต้านไวรัส	15
ผลกระทบของการรักษาด้วยยาต้านไวรัสในผู้ติดเชื้อเอชไอวี/ เอดส์	19
พฤติกรรม的自我ดูแลตนเองของผู้ติดเชื้อเอชไอวี/ เอดส์	21
คุณภาพชีวิตของผู้ติดเชื้อเอชไอวี/ เอดส์	29
ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้ติดเชื้อเอชไอวี/ เอดส์ที่ได้รับการรักษา ด้วยยาต้านไวรัส	43

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	55
สถานที่ทำการศึกษา.....	55
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	56
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	58
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	67
การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง.....	68
การรวบรวมข้อมูล.....	69
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
4 ผลการวิจัย	72
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
5 อภิปรายและสรุปผล.....	87
สรุปผลการวิจัย	88
อภิปรายผล.....	90
ข้อเสนอแนะ	99
บรรณานุกรม.....	102
ภาคผนวก.....	115
ภาคผนวก ก.....	116
ภาคผนวก ข.....	118
ภาคผนวก ค.....	122
ภาคผนวก ง.....	129
ภาคผนวก จ.....	143
ประวัติย่อของผู้วิจัย	145

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การแปลผลคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามคุณภาพชีวิต.....	61
2	การแปลผลคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามพฤติกรรมการดูแลตนเองของ ผู้ติดเชื้อเอชไอวี/ เอดส์	65
3	การแปลผลคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคม	67
4	ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	68
5	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ติดเชื้อเอชไอวี/ เอดส์ ที่ได้รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัส จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล ($n=141$)	74
6	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ติดเชื้อเอชไอวี/ เอดส์ จำแนกตามข้อมูลการเจ็บป่วย และการรักษาด้วยยาต้านไวรัส ($n=141$)	77
7	จำนวน ร้อยละ ค่าพิสัย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ติดเชื้อเอชไอวี/ เอดส์ จำแนกตามประสบการณ์อาการโดยรวม และรายด้าน ($n=141$)	81
8	ค่าพิสัย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ติดเชื้อเอชไอวี/ เอดส์ที่ได้รับการ การรักษาด้วยยาต้านไวรัส จำแนกตามพฤติกรรมการดูแลตนเองโดยรวม และรายด้าน ($n=141$)	82
9	ค่าพิสัย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ติดเชื้อเอชไอวี/ เอดส์ จำแนกตาม การสนับสนุนทางสังคมโดยรวม และรายด้าน ($n=141$)	83
10	ค่าพิสัย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ติดเชื้อเอชไอวี/ เอดส์ที่ได้รับการ รักษาด้วยยาต้านไวรัส จำแนกตามคุณภาพชีวิตโดยรวม และรายด้าน ($n=141$)	84
11	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ โดยแสดงในรูปตารางเมตริกซ์ สหสัมพันธ์ (Correlation matrix) ($n= 141$)	85
12	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ เพื่อหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ คุณภาพชีวิตของผู้ติดเชื้อเอชไอวี/ เอดส์ที่ได้รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัส ($n= 141$) ...	86
13	จำนวน และร้อยละของแบบสอบถามพฤติกรรมการดูแลตนเองด้านการแพทย์ ทางเลือกรายข้อ ($n=141$)	144

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	11
2 คุณภาพชีวิตของ Wilson and Clearly (1995) ที่ปรับปรุงโดย Ferrans et al. (2005).....	34
3 การสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามขนาดของ โรงพยาบาล.....	59